

KINH ĐẠI THỪA MẬT NGHIÊM QUYỂN TRUNG

Phẩm 2: NHẬP MẬT NGHIÊM SINH THÂN VI DIỆU (Phần 2)

Bấy giờ, trong đại hội, có Đại Bồ-tát Phổ Hiền Chứng Sắc Đại Oai Đức, cùng với các chúng Đại Bồ-tát như Đại Bồ-tát Trì Thế, Đại Bồ-tát Trì Tấn, Đại Bồ-tát Mạn-thù-thất-lợi, Đại Bồ-tát Thần Thông Vương, Đại Bồ-tát Đắc Đại Thế, Đại Bồ-tát Giải Thoát Nguyệt, Đại Bồ-tát Kim Cang Tề, Đại Bồ-tát Đại Thọ Khẩn-na-la Thọ Vương, Đại Bồ-tát Hư Không Tạng... cho đến vô lượng chư Thiên ở tại Đại bảo tạng điện Ma-ni.

Lại còn có các chúng Du-kỳ ở trong cõi Mật nghiêm, cùng các vị ở vô lượng câu-đê cõi Phật, đến để nghe pháp. Được nghe công đức sâu dày của Mật nghiêm, tất cả liền đối với pháp rất cung kính, nhất định sẽ được chuyển y, mãi ở trong cõi nước ấy, không còn sinh ở chỗ khác nữa; tất cả đều đem lòng Từ bi thương xót tất cả hữu tình trong đời vị lai, tung rải lòng Từ bình đẳng để làm lợi ích cho tất cả. Họ cùng nhau chiêm ngưỡng Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng, một lòng, đồng thanh dùng kệ hỏi:

*Tôn giả đủ biện tài
Xin ngài hãy chỉ bày
Các sắc tượng thế gian
Là do ai làm ra?
Như người thợ làm bình
Nhồi bùn mà nặn ra
Ví như người chơi nhạc
Kích động thành ra tiếng
Thí như một vật thể
Có ba thứ tự tánh
Đã, đang và sẽ thành
Đều ở một vật thể
Vì sao đủ loại sắc?
Một vật được tạo ra
Do Đâu-suất làm ra
Hay là trời Dạ-ma
Hay Tha hóa tự tại
Đại Thọ Khẩn-na-la
Hay là trời Thiện kiến
Là trời Sắc cứu cánh
Phạm vương Loa Kế làm
Hay trời Vô sắc làm
Tất cả Thiên chủ làm
Hay tự nhiên mà làm
Tay biến hóa mà có
Hay do chư Phật tạo?*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Trong các thế giới khác
Phật tử đã tạo ra?
Những người tạo các sắc
Do hoặc, loạn tạo ra
Các hoặc loạn đã khởi
Như nai thấy sóng nắng
Ví như chỗ cái bình
Đức là chỗ nương tựa
Tất cả các thế gian
Người hay trụ nơi đó
Cái phi đức, thuộc đức
Phi đức, nương nơi đức
Nên dần dần hòa hợp
Các đức được tập thành
Sắc chỉ từ hoặc, loạn
Là cũng có trụ sao?
Là Phạm vương tạo ra
Hay Na-la-diên tạo?
Hùng mãnh và thắng luận
Hay số luận tự làm?
Thắng tánh đã làm ra
Tự tại tự nhiên sao?
Khi vô minh đã sinh
Nghiệp ái tạo ra chăng?
Thiên tiên và thế định
Đều ôm lòng nghi hoặc
Trước đã không có thật
Giống như ở trong mộng
Cũng như nóng phát lửa
Và thành Càn-thát-bà
Vô thủy vọng phân biệt
Tùy theo đó liên tục
Khởi ra năng hay sở
Như rắn có hai đầu
Cũng như tử thi đi
Người gõ máy chuyển động
Trong không thấy tóc rũ
Và vòng lửa xoay quanh.*

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Kim Cang Tạng, bảo Đại Bồ-tát Phổ Hiền Chúng Sắc Đại Oai Đức và đại chúng, bằng bài kệ:

*Các sắc tượng thế gian
Không sinh từ tác giả
Chẳng phải Kiếp-tỳ-la
Hay Nhân-đà-la làm.
Cũng chẳng do cúng tế*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chẳng phải Vi-đà giáo
Chúng do nhiều nhân duyên
Tu hành thường không trụ
Cũng lại chẳng không, có
Hãy giữ nhân thế gian
Là trượng phu thứ tám
Gọi đó là tạng thức
Do đó, thành các sắc
Như các hình xoay chuyển
Như dầu do mè làm
Trong muối có vị mặn
Như vô thường sắc khắp
Trượng phu biết cũng vậy.
Như hương trong trầm, xạ,
Và ánh sáng trời trăng
Xa lìa năng, sở tác
Cùng với hữu, vô tông
Cũng xa lìa một, khác
Tất cả lỗi ngoại đạo
Người trí chẳng tìm cầu
Phân biệt không thể được
Người định tâm giải thoát
Sở chứng của tự giác
Nếu lìa A-lại-da
Liên không có thức khác
Giống như sóng trên biển
Với biển sóng không khác
Biển yên đâu thấy sóng
Cũng không thể nói một
Ví như người tu định
Nội định, tâm thanh tịnh
Người thân thông tự tại
Có các thứ thông tuệ
Người quán hạnh hay thấy
Người khác chẳng biết được
Thức lưu chuyển như vậy
Nương tạng thức mà trụ.
Phật và các đệ tử
Nhờ định, thường quán thấy
Tạng thức giữ thế gian
Như lấy chỉ khâu ngọc
Như bánh hợp với xe
Bị gió nghiệp chuyển động.
Thợ góm dùng bánh xe
Theo ý thành đồ dùng.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tạng thức cùng các cõi
Cộng sức thành tất cả
Các thế gian trong ngoài
Cung cấp đều cùng khắp
Giống như các ngôi sao
Phơi bày trên hư không
Do sức gió chủ trì
Vận hành không dừng nghỉ
Như dấu chim trên trời
Không bao giờ thấy được
Nếu lia khỏi hư không
Chim không thể bay được.
Tạng thức cũng như vậy
Không lia thân ta, người
Như biển nổi sóng cả
Hư không chứa vạn vật
Thức trượng phu cũng vậy
Uẩn tạng các tập khí
Ví như trăng trong nước
Cùng với các hoa sen
Không thể trộn trong nước
Nhưng lại không dính nước.
Tạng thức cũng như vậy
Tập khí không thể nhiễm
Như mắt có đồng tử
Riêng mắt không tự thấy
Lại-da ở trong thân
Nhiếp chứa các hạt giống.
Giữ các thọ, noãn, thức
Như mây che thế gian
Nghiệp dụng không hề dừng
Hữu tình không thể thấy
Thân do các sắc thành
Lại hay tạo các sắc
Như thợ gốm tự động
Dùng bùn nặn các vật
Thế gian vọng phân biệt
Thấy con trâu... có sừng
Không rõ sừng chẳng có
Nên nói thợ không sừng
Phân tích đến rất nhỏ
Tìm sừng, không chỗ có.
Cố đợi cho có pháp
Mới khởi sự không thấy
Pháp có vốn tự không

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Không thấy, đâu cần đợi.
Pháp hoặc có, hoặc không
Nhân dần dần hỗ tương
Trong hai pháp có, không
Không nên khởi phân biệt
Nếu lìa khỏi sở giác
Năng giác liền không sinh
Ví như xoay vòng lửa
Che lấp Càn thành giả
Đều do ít sở kiến
Mà sinh các giác này.
Nếu lìa khỏi sở nhân
Giác ấy, liền không có
Danh, tướng trói buộc nhau
Tập khí không ngăn mé
Tất cả các phân biệt
Câu khởi cùng với ý
Nên hữu tình lưu chuyển
Không chứng được viên thành
Tích tập từ vô thủy
Đắm chìm trong cảnh vọng
Vì huân tập hý luận
Sinh ra đủ thứ tâm
Năng thủ và sở thủ
Tự tánh tâm hữu tình
Bình, y phục, các tướng
Thật thấy không thể nghe
Tất cả chỉ có giác
Nghĩa sở giác đều không
Tánh năng giác, sở giác
Tự nhiên chuyển như vậy
Kẻ ngu không đoạn trừ
Tập khí, tâm mê hoặc
Lại-da và bảy thức
Có lúc lại sinh vọng
Giống như biển nổi sóng
Do gió tác động vào
Sóng từng đợt lên xuống
Không bao giờ chấm dứt.
Sóng thức cũng như vậy
Gió kích động cảnh giới
Vô số các phân biệt
Tự ôm giữ bên trong.
Như đất không phân biệt
Vạn vật nhờ đó sinh

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tạng thức cũng như vật
Chỗ các cảnh nương tựa
Như người dùng tay mình
Lại đánh vào thân mình.
Cũng như voi lấy vòi
Hút nước tắm thân nó
Lại như các đứa bé
Dùng miệng ngậm tay mình
Đó là thức phân biệt
Lại tự duyên hiện cảnh
Cảnh giới của tâm này
Biến khắp cả ba cõi
Người tu quán hạnh lâu
Có thể khéo thông đạt
Trong ngoài các thế gian
Tất cả chỉ tâm hiện.
Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Nói diệu pháp này xong
Đứng lặng yên một chỗ
Suy nghĩ về pháp giới
Định vi diệu phổ biến
Nhập vào các cảnh Phật
Thấy vô lượng Phật tử
Đang tụ tại Mật nghiêm
Liên ra khỏi thiền định
Phóng ánh sáng chiếu khắp
Cõi Dục, Sắc, Vô sắc
Cùng cung trời Vô tưởng
Trong ánh sáng như vậy
Lại hiện các cõi Phật
Đều thấy vô lượng Phật
Tướng tốt đẹp, đoan nghiêm
Đủ các sắc vi diệu
Từ thân Phật phóng ra
Tùy theo sự ái lạc
Lợi ích cho thế gian
Khiến các Phật tử ấy
Khen ngợi tên Mật nghiêm
Vui mừng ngắm nhìn nhau
Lại nói lời như vậy:
Mật nghiêm đẹp không dơ
Có thể trừ các tội
Chỗ hành giả quán thắng
Cõi ấy rất diệu kỳ
Chúng tôi nghe tên gọi

Trong lòng rất vui sướng.
Họ từ chỗ đang ở
Đều đi đến Mật nghiêm.
Phạm Loa Kế, sắc tận
Cùng với trời Tịnh cư
Hâm mộ cõi Mật nghiêm
Chỗ Phật tử sinh đến
Đồng tâm tụ hội lại
Đều thưa với Phạm vương:
Chúng tôi làm thế nào
Được đến cõi Mật nghiêm
Nếu thiên vương đến đó
Chúng tôi sẽ đi theo.
Bấy giờ, Phạm Loa Kế
Nghe các chúng trời nói
Liên đi đến với họ
Nửa đường quên đường đi!
Phạm vương trước giác ngộ
Dùng kệ quán sát kỹ
Cảnh thắng quán hạnh ấy
Hạnh nào mới đến được?
Kẻ dục, sắc, tị tại
Thì không thể đến được
Chẳng phải không, thức xứ
Chẳng phải phi phi tưởng
Chẳng phải các ngoại đạo
Tà định... mà đến được
Khéo léo làm cách nào
Đến được cõi Mật nghiêm?
Hoặc nhờ Thiên trung thiên
Sức oai thần gia hộ
Mới khiến được tới nơi
Tại hội cung Mật nghiêm.
Phạm Loa Kế phát tiếng
Mọi người đều vâng theo
Thấy Phật đầy hư không
Với oai quang rực sáng
Bảo Phạm vương ấy rằng:
Ngươi về cung điện mình
Cõi Mật nghiêm Như Lai
Là cảnh của quán hạnh
Phi tưởng còn khó lên
Cõi Sắc làm sao đến?
Phạm vương từ chỗ Phật
Nghe bảo vậy xong

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Liên trở về nước mình
Tìm đến cung Phạm thiên
Lúc các trời Tịnh cư
Đang cùng nhau bàn luận:
Phạm Thiên vương Loa Kế
Oai thần, không đến được
Nên biết cõi Mật nghiêm
Cao tột khó nghĩ bàn
Chẳng phải định như huyễn
Ai đến được cõi đó.
Chúng trời trong hội ấy
Nghe tiếng khen công đức
Sinh tâm rất lạ kỳ
Bèn thưa Kim Cang Tạng:
Chúng tôi đều muốn nghe
Mong ngài nói pháp sâu.
Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Liên bảo đại chúng rằng:
Như Lai đã thuyết pháp
Ai diễn đạt cho hết
Thánh trí của tự giác
Cảnh giới không nghĩ bàn
Trừ người quán hạnh sâu
Còn làm sao chỉ bày.
Lúc Trì Tấn, Dạ-ma
Và Phật tử tự tại
Khác miệng đồng thanh thưa:
Mong ngài sớm tuyên thuyết
Thần thông và Mạn-thù
Từ Thị, vua Khẩn-na
Cùng người tu định khác
Thấy đều thỉnh như vậy
Các trời, tiên Trì Minh
Trong không tấu các nhạc
Đồng tâm mà khuyến thỉnh:
Xin xót thương tuyên thuyết.
Khuyến thỉnh như vậy xong
Đều ngồi nơi tòa đẹp
Phạm vương nương sức Phật
Lại trở vào trong hội
Và thưa Kim Cang Tạng
Xin hỏi lời như vậy:
Nay các đại chúng này
Trang nghiêm chưa từng có
Chính là Tôn giả tử

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thông tuệ không ai bằng
Nên đối với Tôn giả
Khát ngưỡng mong cầu pháp
Nay con vẫn chưa biết
Mới hỏi vì sao những
Kiều Lạp và Thắng Đạo
Với Đản Sinh, Luân vương
Chính là Thiếu niên Mã
Chính là Cổ tiên truyện,
Con của dòng Cam Giá
Quốc vương Thiên cung trì
Trong Dục, Sắc, Vô sắc
Pháp của các trời, người
Đó là hạnh Bồ-tát
Độc giác và Thanh văn
Cho đến Tu-la minh
Các luận về tịnh tượng
Mong ngài những việc ấy
Thứ lớp mà diễn nói
Chúng con và trời, người
Một lòng thích lắng nghe.
Bấy giờ, Giải Thoát Nguyệt
Trì Thế, Hư Không Tạng
Đại Thế, Quán Tự Tại
Tổng Trì Tự Tại vương
Bảo Kế và Thiên Quan
Kim Cang Thủ Tịch Tuệ
Cùng Đại sĩ Bảo Thủ
Và các Tối thắng tử
Đều từ câu-đê cỡi
Đến ngồi cung Liên hoa
Đồng thỉnh Kim Cang Tạng:
Cúi xin Đại Tuệ nói
Quá khứ và vị lai
Trí Mâu-ni thanh tịnh
Nhân giả, được gần Phật
Tâm sáng tỏ không nghi
Chúng này đều thích nghe
Mong Tôn giả diễn nói
Định Vương Kim Cang Tạng
Bảo khắp đại chúng rằng:
Như Lai đã thuyết pháp
Ta không thể nói hết
Chỉ trừ Phật, Bồ-tát
Được oai thần gia hộ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Ta nay chí tâm lạy
Cung kính lễ tự tại
Điện Mâu-ni bảo tạng
Phật và các đệ tử
Tâm kính tin, ta nói:
Trí Như Lai thanh tịnh
Khiến gieo hạt giống Phật
Các người hãy lắng nghe.
Đây chẳng phải vương luận
Và luật lệ luân vương
Mà là cõi Mật nghiêm:
Chủng tánh của Như Lai
Cảnh giới Bạc Chánh Định
Việc thù thắng chư Phật
Trí Như Lai vi diệu
Lìa năng giác, sở giác
Nên chẳng phải sức ta
Diễn được pháp mầu này
Phải nhờ oai thần Phật
Theo Phật mà thỉnh thọ
Trí này rất vi diệu
Là hoa Tam-ma-địa
Phật ở trong Mật nghiêm
Chánh thọ mà khai diễn
Xa lìa mọi nói năng
Và với tất cả kiến
Hoặc có hay hoặc không...
Bốn chủng biên như vậy
Gọi là tối thanh tịnh
Diệu lý của Trung đạo
Các thiền định Mật nghiêm
Có thể quán sát được
Lìa chấp mà chuyển y
Mau vào cõi Như Lai.
Khi các chúng Phật tử
Theo ngài nghe lời ấy
Đầu, mắt, hai chân lạy
Cung kính mà thưa rằng:
Chúng con ưa thích pháp
Như người khát muốn uống
Như con ong nhớ mật
Bạc Du-già tự tại
Cúi mong ngài giảng nói
Làm cho chúng Bồ-tát
Được tự tại với định

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Trí tuệ, đại oai đức
Và các vua Sát-lợi
Bậc Quán hạnh hiểu sâu
Đều muốn nghe Như Lai
Nói pháp môn sâu xa
Lại muốn nghe tôn giả
Lợi thật, phạm vi diệu
Đẹp lòng Đức Như Lai
Tiếng sâu xa khéo léo
Diễn nói nghĩa thù thắng
Khiến tất cả được rõ.
Kim Cang Tạng bảo rằng:
Như Lai đã nói nghĩa
Chân thật rất hiếm có
Lìa tướng khó thấy được
Như hư không không vật
Thấy hình là hiếm có
Như Lai đã thuyết nghĩa
Hiếm có cũng như vậy.
Dấu chim, gió trong không
Không thể thấy hình dạng
Mâu-ni nói diệu lý
Khó thấy cũng như vậy
Việc thí dụ thế gian
Bậc Trí hay hiểu rõ
Chư Phật đã tuyên thuyết
Ví dụ không thể biết
Nay những điều ta thấy
Như mộng và Càn thành...
Kẻ quán hạnh hội này
Đầy đủ đại trí tuệ
Thông đạt nghĩa chân thật
Không đều gì không biết
Tại sao vì người ấy
Nói cảnh Phật khó nghĩ
Nhưng nay đã khai diễn
Nhờ sức oai thần Phật
Tất cả vì tối thắng
Hãy chí tâm lắng nghe
Như Lai nói lời đẹp
Câu nghĩa đều tương ứng
Vượt qua cảnh giới tâm
Xa lìa mọi ví dụ
Ví như ong hút hoa
Trước lấy các tinh tú

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Với những con đến sau
Chỉ hút thứ còn lại
Thắng Mâu-ni cũng vậy
Trước được vị pháp hay
Ta hưởng thứ còn lại
Nay vì chúng tuyên thuyết
Cảnh giới Thiên trung thiên
Người trí sáng thêm vui
Chẳng phải ý so lường
Lấy voi làm biểu tượng
Cũng như hình sắc người
Tượng tốt trang nghiêm thân
Hiện ở cung thắng diệu
Nón báu để trang sức
Ánh sáng tròn, bánh xe
Tất cả đều thành tựu
Chiếu sáng nơi cung điện
Trừ ngoại đạo ngạo khinh
Chư Phật trong bốn mùa
Mãi sống nơi Mật nghiêm
Với tất cả mọi nơi
Hiện sinh và Niết-bàn
Thuần thiện ít tổn giảm
Ác sinh và loạn, bản
Tùy ý chúng ưa thích
Lợi ích các hữu tình
Nghiệp dụng, không phút dừng.
Thường trụ cõi Mật nghiêm
Đó là nơi thanh tịnh
Cung Du-kỳ an lạc
Ít khi có cấu bẩn
Hiện rõ tướng Như Lai
Ví như trăng tròn sáng
Ảnh chiếu các dòng nước
Phật dùng tất cả thân
Tùy nghi mà ứng hóa
Cảnh tịnh trí Như Lai
Người quán hạnh đều thấy
Hoặc hiện Đại tự tại
Hoặc hiện Na-la-diên
Hoặc hiện Ca-tỳ-la
Trụ trên không thuyết pháp
Hoặc hiện ra Vi-đà
Thường hành và diệu hỷ
Đồng thiên và Thi-khí

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

La-hộ-đô Mâu-lô
Hoặc hiện Khẩn-na-la
Cam giá, hoặc mặt trời
Cùng với các quốc vương
Tất cả đều chiêm ngưỡng
Hoặc là đại Y vương
Hiện ra trong mọi người
Kim cang và các báu
Đồng sắt các khoáng sản
Minh châu và chì thiếc
Ngọc hồng và pha lê
Tùy theo các hữu tình
Ưu thích và hiện rõ.
Do sức gia trì Phật
Khiến họ được an lạc
Thiên nữ và long nữ
Và Càn-thát-bà nữ
Nữ tỵ tại cõi Dục
Không thể động tâm họ
Vượt hơn cảnh giới dục
Và hơn sắc, Sắc giới
Không xứ và thức xứ
Và vô sở hữu xứ
Phi tướng, phi phi tướng
Với họ, không mê hoặc
Các bậc Định vô tướng
Chưa lìa, hoặc trôi buộc
Chẳng an, chẳng thanh tịnh
Litu chuyển nơi các hữu
Đã sinh ra có thân
Không bằng cõi Mật nghiêm
Cõi Mật nghiêm vi diệu
Phước thanh tịnh, trang nghiêm
Người giải thoát tri kiến
Là chỗ nương tối thắng
Đủ mười thứ tỵ tại
Sáu thông, Tam-ma-địa
Đều do ý thành thân
Như Phật hiện nơi đó
Tu hành về Thập địa
Đàn... các Ba-la-mật
Tất cả tướng tốt đẹp
Thường trang điểm thân thể
Xa lìa sự phân biệt
Cũng luôn luôn biết rõ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Cũng không ngã, ý, căn
Tuệ căn thường vui sướng
Các công đức của thí...
Tịnh nghiệp đều tròn đầy
Được nương tựa nơi Phật
Cõi thanh tịnh Mật nghiêm
Cõi ấy rất vi diệu
Không nhờ mặt trời, trăng
Phật và các Bồ-tát
Sáng thanh tịnh mãi chiếu
Các Thánh trong Mật nghiêm
Ánh sáng hơn mặt trời
Không có ngày hay đêm
Cũng không bị già chết
Cung Mật nghiêm thù thắng
Được chư Thiên hâm mộ
Bậc Du-già tối thắng
Siêng tu từng cấp bậc
Biết rõ tất cả pháp
Đều lấy tâm làm tánh
Giỏi nói A-lại-da
Ba tánh, pháp vô ngã
Thân họ thành thanh tịnh
Được sinh nước Mật nghiêm.

M

Phẩm 3: SINH THAI TẠNG

Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Bồ-tát Ma-ha-tát
Lại bảo Loa Kế Phạm:
Thiên chủ nên biết rằng
Tất cả thân hữu tình
Lấy chính vật làm tánh
Tướng hữu vi biến động
Đủ năng tạo, sở tạo
Tinh huyết cùng hòa hợp
Tăng trưởng sự bất tịnh
Làm vô lượng các nghiệp
Thường ngăn che, trói buộc
Như cây độc sinh ra
Gai gốc rất sầm uất
Tham, sân, các phiền não
Cứ như thế tăng trưởng
Chín tháng hay mười tháng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thời gian đã đầy đủ
Từ thai tạng sinh ra
Lộn ngược thọ các khổ
Thiên chủ nên biết rằng
Các loại hữu tình này
Đều do nghiệp lực sinh
Nghiệp xưa đuổi, vận động
Hoặc sinh trong loài người,
Hoặc sinh vào bàng sinh
Phi thiên và La-sát
Rồng và các loài quỷ
Hoặc dòng họ Trì Minh
Thân cõi Thiên thù thắng
Hoặc ở trong Du-kỳ
Thoái mất Tam-ma-địa
Trong luân vương quý tộc
Được sinh vào trong đó.
Như vậy, khi đã sinh
Các căn liền tăng trưởng
Tùy nhiều đời thân cận
Lại tạo ra các nghiệp
Bởi do nghiệp lực này
Xoay tròn trong các nẻo
Nếu những người có trí
Nghe pháp được giác ngộ
Lìa văn tự phân biệt
Nhập ba cửa giải thoát
Được chứng lý chân thật
Rất thù thắng, thanh tịnh
Và thanh tịnh tốt cùng
Liên sinh cõi Mật nghiêm
Hay đến câu-đê cõi
Tùy nghi mà ứng hiện
Thiên chủ sinh như vậy
Mãi thoát các nẻo hiểm
Đó gọi là trượng phu
Cũng gọi là bậc Trí
Cũng gọi Thiên trung thiên,
Chúng Phật tử vây quanh
Thiên chủ, phải nên biết
Thân thi tạng giả tạo
Chẳng từ tự tánh sinh
Chúng từ nghiệp si ái
Bởi do tướng mà có
Hiểu rõ, diệt trừ hết

*Cũng là sự phân biệt
Cả đối với văn tự
Hay quán sát như vậy
Liên đến Mật nghiêm trang
Nếu những người tu tịnh
Trụ định, phan duyên cảnh
Liên bị tiếng và sắc
Mê hoặc sinh dính mắc
Không thể được kiến cố
Cũng gọi tâm loạn động
Bởi tà định ấy trói
Lưu chuyển sinh ba cõi
Nếu có thắng Du-kỳ
Khéo trụ Tam-ma-địa
Xa lìa năng, sở thủ
Lặng yên tâm không sinh
Gọi là tu chân thật
Hành giả quán vô tướng
Muốn sinh cõi Mật nghiêm
Thường nên quán như vậy.*

M

Phẩm 4: CẢNH GIỚI TỰ (GIÁC) TÁC

*Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Bồ-tát Ma-ha-tát
Lại bảo Loa Kế Phạm:
Thiên chủ nên biết rằng
Tám loạn, chín loạn tâm
Thường bị vô minh trói
Hay sinh các thế gian
Đều tâm hiện, tâm pháp
Bởi do chúng lưu chuyển
Các thức cùng các căn
Bị vô minh biến khác
Tâm vốn tịnh, không động
Thế gian và căn cảnh
Đều theo mười hai chi
Năng sinh và sở sinh
Từng sát-na hoại diệt
Phạm thế đến phi tướng
Cũng từ nơi nhân duyên
Chỉ có Thiên Trung Thiên
Mới là tác, sở tác
Hữu tình và vô tình*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Pháp động và bất động
Đều giống như cái bình...
Tánh nó là hoại diệt
Thiên chủ nên biết rằng
Các thức rất vi tế
Lưu chuyển rất nhanh chóng
Là cảnh giới của Phật
Chư tiên và ngoại đạo
Giả xưng là Mâu-ni
Dùng lời trói buộc nhau
Nên tham đủ thứ sắc
Với thức sinh diệt này
Thấy đều không thể biết
Giả sử một ngàn năm
Suy nghĩ bốn phệ-đà
Hành thí được Phạm thiên
Cũng bị rơi rớt lại
Hoặc khổ hạnh bốn tháng
Cúng tế được quả báo
Tu các loại đàn tràng
Thờ lửa để cầu phước
Hoặc tu Tam thú pháp
Giết dê để khấn cầu
Được quả, cũng rơi rớt
Sao Phạm vương không ngộ?
Quả ba đức lệ thuộc
Không chắc như thân chuối
Chỉ nhờ trí giải thoát
Được sinh cõi Mật nghiêm
Thiền định chứng cảnh ấy
Mới có thể đến đó
Cho nên, Đại Phạm thiên
Phải nên khéo tu tập
Người trong cõi Mật nghiêm.
Không quyến thuộc, sinh tử
Các thức của hữu tình
Không dứt cũng không mất.
Không dính mắc các nghiệp.
Không huân tập nhiễm ô
Như sen không dính nước
Hư không, không dính bụi
Trời, trăng không mây che
Bậc Du-già cũng vậy
Mau tu quán hạnh này
Được Như Lai thu giữ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Tắm trong dòng tịnh giới
Uống bằng nước trí tuệ
Do trí tu tịnh giới
Giải thoát được sinh tử.
Thiên chủ nên biết rằng
Uẩn, xứ, giới hữu tình
Các pháp được hợp thành
Thấy đều không chỗ có
Nhãn và sắc... làm duyên
Nên mới sinh ra thức.
Như lửa do củi đốt
Thức khởi sinh cũng thế
Do vọng tâm, cảnh chuyển
Như nam châm hút sắt
Như Càn thành, sóng năng
Ngu khát thấy như thật
Trong không vật chẳng tạo
Chỉ tùy tâm biến hiện
Lại như người càn thành
Qua lại đều không thật
Thân chúng sinh cũng thế
Tiến, dừng, đều không thật
Cũng như trong mộng, thấy
Thức rồi, chẳng có gì
Vọng thấy uẩn và pháp
Ngộ rồi, vốn lặng yên
Bốn đại, như vi trần
Lìa tâm, chẳng có gì
Vật sở hữu thế gian
Cho chẳng phải bốn đại
Giống như gió tạt duyên
Làm hiện thấy các cảnh
Xác chết đứng, không động
Pháp thế gian cũng thế.
Này hỡi các Phật tử!
Phải nên khéo quán sát
Động, thực vật thế gian
Giống như đóng bọt nước
Bình, áo... vọng tưởng
Không thật, như quán năng
Các thọ về khổ, vui...
Khác nào bong bóng nước
Các hành như cây chuối
Bên trong không chắc thật
Thức này như việc ảo

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Giả tạo vốn chẳng thật
Ở trong ba cõi ấy
Pháp động và bất động
Đều giống như cảnh mộng
Do tâm mê hiện ra
Cũng như việc ảo thuật
Và thành Càn-thát-bà
Chỉ lừa dối kẻ ngu
Từ đầu vốn không thật
Phật tử hiểu pháp này
Sẽ được tâm vô úy
Lửa tuệ đốt các nạn
Liên sinh cõi Mật nghiêm
Thế gian đều vô tướng
Tướng là chỗ trói buộc
Vô tướng mới tốt lành
Tướng là cảnh giới tâm
Cảnh giới tâm, không thật
Cảnh giới tuệ mới thật
Xa lìa hết các tướng
Là việc làm Từ bi
Vô tướng trùm tất cả
Ba cõi đều thanh tịnh
Sắc, thanh... và các tướng
Gọi là pháp ba cõi
Tất cả các căn cảnh
Nhân trói buộc hữu tình
Nhờ tuệ được giải thoát
Mới an vui và tự tại.
Khi Bồ-tát Bảo Kế
Ngồi trên tòa tuyệt đẹp
Hướng về Kim Cang Tạng
Mà nói lời như vậy:
Cùng khắp câu-đề cõi
Tôn giả là đứng đầu
Thành tựu trí tối diệu
Hiểu rõ pháp sở tri
Với vô lượng Tất-đàn
Đều được thấy rõ cả.
Nay lại chúng tu hành
Thanh tịnh các nghi ngờ
Quán sát thân hữu tình
Gốc khởi đầu tất cả
Dùng diệu âm diễn thuyết
Cùng kiếp không thể hết

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Hãy nên vì chúng hội
Nói xa lìa thuận, nghịch
Các nhân giống, chẳng giống.
Và dùng pháp chân thật
Khiến các người trí này
Tâm tịnh không còn nghi
Xả bỏ nhân các uẩn
Không lâu được giải thoát
Nhân uẩn pháp, chẳng pháp
Sinh thân này, thân sau
Kẻ trí sẽ thoát khổ
Kẻ ái bị buộc chặt
Tâm hữu tình đã khởi
Do sắc lại vì mình
Tác ý... và các duyên
Chạy tán loạn các cảnh
Nhanh chóng như điện chớp
Khó có thể biết được
Vô minh và nghiệp ái
Do đó bị vắn đục
Các pháp, ý dẫn đầu
Ý nhanh chóng, thù thắng
Pháp cùng ý tương ưng
Đều lấy ý làm tánh
Ví như ngọc Ma-ni
Hiện rõ các sắc thái
Các diệu nghĩa cũng vậy
Sao Phật tử không nói
Như các sắc Ma-ni
Tùy màu mà hiển hiện
Nhân giả, trong Du-già
Sáng rực cũng như vậy
Tượng Như Lai đầy đủ
Thường ở cung tự tại
Chúng Phật tử vây quanh
Tùy nghi mà nói pháp
Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Bồ-tát Ma-ha-tát
Bậc tự tại với pháp
Lại bảo đại chúng rằng:
Cõi Mật nghiêm vi diệu
Là vắng lặng bậc nhất
Cũng là Đại Niết-bàn
Pháp giới tịnh giải thoát
Cũng là Đại Niết-bàn

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Pháp giới tịnh giải thoát
Cũng là cảnh diệu trí
Lại dùng đại thần thông
Của bậc tu quán hạnh
Nương tựa tốt cõi này
Không dứt cũng không mất.
Thường trụ không thay đổi
Nước không thể trôi được
Gió không thể lay động
Thể tánh chẳng như bình...
Tuy đã thành vẫn hoại
Nhân chẳng giống, không giống,
Hai thứ đã thành lập
Lập tông và các phần
Đều là pháp bất định
Dùng tông và lại dùng nhân
Mới dính mắc sai biệt
Cõi Mật nghiêm vi diệu
Thể là thức chuyển y
Vượt khỏi tâm phân biệt
Chẳng vọng tình cảnh giới
Cõi Mật nghiêm Như Lai
Không đầu cũng không cuối
Tự tánh chẳng vi trần
Chẳng phải do lạc dục
Chẳng đại tự tánh làm
Chẳng nghiệp ái vô minh
Chỉ do vô công dụng
Trí vi diệu sinh ra
Thoát dục, sắc, vô sắc
Vượt lưới tối vô tướng
Cõi Mật nghiêm vi diệu
Là A-nhã Tất-đàn
Chẳng phải các nhân minh
Cảnh giới của sở lượng
Chẳng do nơi thắng tánh
Tự tại cùng thanh luận
Và Phệ-đà... các tông
Mới có thể mở bày
Cho đến vị tư lương
Trí tuệ không thể hiểu
Chỉ có Đức Như Lai
Và cảnh trí mười Địa
Nhân giả! Nay lắng nghe!
Kẻ ngu mê thế gian*

Là nghiệp và chẳng nghiệp
Nay ta nói nghĩa này
Khiến kẻ tu thắng định
Đạt được sự an vui
Tất cả vật trong ngoài
Chỉ tự tâm mới thấy
Tâm hữu tình hai tánh
Năng thủ và sở thủ
Tâm thể có hai cửa
Tức tâm thấy các vật
Phàm phu tánh mê hoặc
Tự mình không hiểu hết
Như bình hiện sắc tướng
Vô thể, chỉ tự tâm
Định yếu và các tiên
Mê loạn nơi nghĩa này
Bỏ nơi lý chân thật
Mà theo đường phân biệt.
Tâm này có hai tánh
Như ảnh trăng trong gương
Như người bị nhắm mắt
Vọng thấy có hoa đốm
Cũng không chuỗi ngọc báu
Chỉ do mắt bị nhắm
Cho nên mới thấy vậy
Kẻ dính mắc hư vọng
Không hiểu, luôn chấp thủ
Rộng hiện các trang sức
Những tướng Phạm, các thứ...
Tất cả các hữu tình
Với bình và y phục...
Tất cả việc trong ngoài
Thấy đều từ tâm khởi
Diệu định Mật nghiêm này
Ngoài tâm, không hề có
Nếu những người tu hành
Sinh những nói phước địa
Hoặc sánh dục tự tại
Hoặc ở trời Sắc giới
Cho đến cung Vô tưởng
Cõi trời Sắc cứu cánh
Không thức, không chỗ có
Phi tướng phi phi tướng
Vô số các cung điện
Dần dần trừ tham dục

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Không lâu, được sinh đến
Cùng quán hạnh Mật nghiêm
Chúng Phật tử vây quanh
Tự tại mà vui chơi
Người nên tu định này
Mà sao đắm quuyến thuộc
Quyến thuộc thường trói buộc
Nguyên nhân sinh tử chuyển
Nam, nữ, ý hoặc, loạn
Tinh huyết cùng hòa hợp
Như trùng sinh bùn hôi
Trong sinh cũng vậy đó.
Chín tháng hoặc mười tháng
Thân thể lớn dần lên
Đến khi ra khỏi thai
Ví như trùng chuyển động.
Từ đó ngày càng lớn
Phải chánh tâm hiểu rõ
Ta xem các hữu tình
Sự sinh đều như vậy
Cha mẹ không tính đếm
Vợ con cũng như thế
Ở trong các thế gian
Không nơi nào không có
Ví như người Thạch nữ
Mộng bỗng thấy sinh con
Sinh rồi liền vui mừng
Tìm con chẳng thấy đâu
Buồn thương thật não nùng
Bỗng nhiên tỉnh giấc mộng
Không thấy có con mình.
Từ lúc sinh đến hết.
Lại mộng dạo sông núi
Thành ấp và hoa viên
Tất cả các cảnh giới
Cùng thế gian thọ dụng
Mình người, cùng thấy nhau
Chạy, nhảy, đi qua, lại
Vận chuyển và co duỗi
Cảnh giới thật vô lượng
Tùy theo lúc thức, ngủ
Tất cả đều chẳng có
Như người nhiều ham muốn
Mộng thấy có người nữ
Nhan sắc thật tuyệt vời

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Y phục, rất quý lạ
Nên tự ý hoan lạc
Thức dậy chẳng có gì!
Tất cả các thế gian
Nên biết cũng như thế!
Ngôi vua, nhiều kẻ hầu
Cha mẹ và họ tộc
Chỉ lừa dối kẻ ngu
Thế tánh đều chẳng thật
Người với Tam-ma-địa
Vì sao không siêng tu
Vô lượng các Thanh văn
Độc giác và Bồ-tát
Sống dưới cây, trong núi
Chỗ tu thiên yên tịnh
Biển sữa Ma-la-đa
Tần-đà, Bà-lợi-sư
Ma-hê, Nhân-đà-la
Kê-la và núi tuyết
Hoặc ở Viên sinh thọ
Hoặc tại Kiều-vi-na
Hay giữa núi Tu-di
Nghỉ tại cây Như ý
Kiếm-ma-la hiểm trở
Tĩnh tọa ở trong đó
Hoặc ăn quả Chiêm-bộ
Và uống vị cam lộ
Đầy đủ các thần thông
Mà thường tu quán này
Đời quá khứ, vị lai
Ngồi trên đài Liên hoa
Kiết già trụ đẳng dẫn
Thường quán sát như vậy
Nhờ khéo nhiếp các căn
Tất cả cảnh không tan
Như móc câu giữ voi
Trụ định cũng như vậy
Thế gian hay xuất thế
Tất cả các định khác
Định Phật sạch, không như
Tham ái đều trừ bỏ
Định vô sắc biến ái
Trong các thiền vô tưởng
Thấy hình trời, trăng đó
Hoa sen và vực thẳm*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Như các màu hư không
Định ấy chẳng rối ráo
Trừ bỏ tướng như vậy
Được sạch, không phân biệt
Sẽ thấy câu-đê côi
Chư Phật trụ định tâm
Đồng lúc, cũng duỗi tay
Lấy nước rưới đầu họ
Liên nhập vào Phật địa
Hiện ra các sắc hình
Đã được các thứ thân
Sẽ đủ Nhất thiết trí
Lực, thông và tự tại
Chánh định, Đà-la-ni
Những công đức như vậy
Tất cả đều thành tựu
Phân tích với các sắc
Cho đến quán rất nhỏ.
Tự tánh không chỗ có
Ví như sừng con hổ
Không phân, không phân biệt
Uẩn, hữu uẩn cũng vậy
Đều là ảo thuật làm
Tất cả đều như vậy
Trong đó không nghiệp quả
Cũng không người tác nghiệp
Không thể tạo thế gian
Giả sử có thể tạo
Có thể tạo với tạo
Sao gọi người năng tác!
Lời đó thành lỗi lầm
Nói tạo ấy thanh tịnh
Ngã ấy thành các cảnh
Địa Luân nương thủy luân
Và hữu tình thế gian
Theo thứ lớp an cho
Các nẻo đều sai biệt
Đây kia cùng qua lại
Với các căn khởi sự
Mới giữ lấy các cảnh
Việc ấy chẳng do ngã
Đều là do phân biệt
Thay nhau mà đổi khác
Đồng với sữa, lạc, tô
Như vậy sinh, trụ diệt

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Kế nghiệp và phi nghiệp
Người định thường quán vậy,
Như Càn thành và mộng
Hý luận từ vô thủy
Huân tập nơi hữu tình
Vô số các lỗi lầm
Mới sinh nghiệp phân biệt
Các căn giống như huyễn
Cảnh giới khác nào mộng
Nghiệp năng tác, sở tác
Người định hay xa lìa
Kẻ ác giác yếu hèn
Mê hoặc sinh vọng chấp
Phân biệt với năng tác
Tất cả các thế gian
Hoặc là ngọc Ma-ni
Vàng bạc các khoáng sản
Sắc chim, thú, sai khác
Bị vật nhọn đâm thẳng
Việc ấy không giống nhau
Nên biết không ai làm
Tướng thế gian sai khác
Đều từ phân biệt sinh
Chẳng thảng tánh vi trần
Tự nhiên, không nguyên do
Kẻ ác giác vọng chấp
Không biết thể tánh nó
Là nghiệp hay phi nghiệp
Khởi phân biệt như vậy
Như chất độc trong sữa
Tùy tương ưng biến chuyển
Phân biệt tất cả xứ
Các pháp cũng như vậy
Tánh ấy cũng không sinh
Tánh ấy cũng không diệt
Kẻ mê không thể hiểu
Các thứ phân biệt khác
Thế gian chỉ tích tập
Người định mới quán được
Các người hãy siêng tu
Không nghĩ nghiệp, phi nghiệp
Cùng hữu tình qua lại
Như trời trăng xoay vần
Trên không, không chỗ nương
Tùy gió mà vận chuyển*

Tánh nghiệp rất sâu kín
Thấy được cội Mật nghiêm
Tu các thắng quán hạnh
Không bị nó chi phối
Như ngọn lửa bốc cao
Khoảnh khắc thành tro khói
Lửa trí đốt củi nghiệp
Nên biết cũng như thế
Lại như đèn trời tối
Huân tu từ vô thủy
Đèn trí Mâu-ni thấp
Sát-na liền diệt sạch.

M

Phẩm 5: BIỆN QUÁN HẠNH

Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Bồ-tát Ma-ha-tát
Lại bảo đại chúng rằng:
Các nhân giả lắng nghe
Ví như chỗ vắng vẻ
Muốn tạo dựng phòng ốc
Người thợ lo vật liệu
Sau đó mới thành được.
Xem kỹ trong các vật
Từng vật không thành nhà
Cũng như các ngón tay
Hợp lại thành bàn tay
Bỏ ngón tay tìm kiếm
Thế nắm tay đâu có.
Quân sư và xe cộ
Thành ấp cùng vườn rừng
Mây vật và núi sông
Bình, áo với các tướng
Đều là giả hòa hợp
Bậc trí hiểu như mộng
Như vậy thân nhà cửa
Các giới đã tạo thành
Uẩn chứa như núi cao
Nguy hiểm như nhà mục
Không sinh, cũng không diệt
Chẳng mình chẳng phải người
Như thành Càn-thát-bà
Như mây và như ảnh
Cũng lại như quáng nắng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Giống như xem tranh vẽ
Tướng tự hư vọng hiện
Tánh tịnh là có, không
Như người mù lại què
Tướng giả mà đi được
Tự tánh không thể giữ
Thân phàm ngu cũng vậy
Phân tích đến cực vi
Tên rỗng, vật không thật
Vi trần không nắm bắt
Các pháp cũng như vậy
Bậc Tịnh tuệ Du-già
Khi suy nghĩ như vậy
Liên đới với sắc, thanh...
Xa lìa sự nhớ hiểu
Chấm dứt tất cả ý
Quả nhiên được giải thoát
Không luyến ái các hữu
Luôn ưa thích đẳng trì
Dầu cho các tiên trời
Hay người đẹp lộng lẫy
Có đến cúng dường ta
Xem như mộng, không nhiễm
Thân tuy đứng tại đây
Ngoại đạo không thể thấy
Trì Minh và Phạm thiên
Cũng không thấy đỉnh ta
Sẽ sinh cung Ma-ni
Tự tại mà vui chơi
Cùng các Đà-la-ni
Lìa Dục thường hoan lạc
Đây là pháp quán hạnh
Cảnh giới của Tát-đỏa
Nhân giả, sớm tu tập
Với phát tâm dũng mãnh
Sẽ sinh cung Quang minh
Lợi ích cả ba cõi
Đoạn trừ phần tham dục
Và lìa sân, nhuế, si
Hãy đến Đại mật nghiêm
Nơi vắng lặng thù thắng
Cảnh giới ấy không chết
Không có thức hoạt động
Xa lìa với các tướng
Chẳng phân biệt chỗ được*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đây là xứ vi diệu
Tương ứng pháp Du-già
Cho nên tu quán hạnh
Mong cầu đến cõi đó
Đã thắng được tham sân
Không ta, cũng không người
Người nên tu thắng định
Chớ sinh ra ba độc
Hoặc chấp vào cảnh giới
Liên sinh ra hai giác
Giống như cô gái đẹp
Mang những vòng hoa tươi
Kể nhiều dục thấy rồi
Say đắm trong tưởng nhớ
Cái biết nhiệm mê hoặc
Chuyên nghĩ việc đó thôi
Lúc đi đứng hay ngồi
Ăn uống và ngủ nghỉ
Dung nhan cô gái ấy
Luôn hiện trong tâm tưởng
Những ác tuệ như vậy
Do cảnh giả đối sinh
Chìm trong cảnh bùn lầy
Cho nên đừng tham đắm
Hoặc như các thế gian
Tuệ, tà phân biệt đối
Với trâu và dê núi
Thiết bà và hươu nai
Vì thấy chúng có sừng
Ôm giữ đó là thật
Nên đối với hổ, thỏ...
Lại hiểu là không sừng
Nếu không thấy sừng trâu
Đâu chấp thỏ không sừng!
Thế gian cũng như vậy
Vọng thấy có chỗ được
Sao thấy thể chẳng thật
Liên nói pháp định không
Vì chưa bỏ phân biệt
Nên tà giác luôn sinh
Nhân giả xem xét kỹ
Tâm hành các cảnh giới
Đều như vọng sở đắc
Có sừng hay không sừng
Nếu như người tu hành

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phải nên quán như vậy
Từ đó được ý vui
Hoặc làm Chuyển luân vương
Trên không mà qua lại
Có đủ đại oai lực
Hoặc sinh điện nhật nguyệt
Và các cung tinh tú
Bốn vua trời Đao-lợi
Diêm-ma và Đâu-suất
Hóa lạc và Tha hóa
Trong bảo điện Ma-ni
Các thân phạm sắc giới
Và cõi trời Thập phạm
Không phiền và Không nhiệt
Thiện kiến và Thiện hiện
Cung A-ca-ni-tra
Tự tại mà vui chơi
Không thức, vô sở hữu
Phi tướng, phi phi tướng
Tại đó, trừ dần dục
Cho đến các cõi Phật
Thường vui định vi diệu
Cảnh giới của giải thoát
Ví như thân bình vỡ
Mới có những mảnh sành
Tánh hoại, hiện sát-na
Với thường, thấy vô thường
Hạt giống sinh ra mầm
Mầm sinh loại rồi mất
Lại như người thợ gốm
Lấy bùn tạo ra bình
Nếu bùn là Xa-ma (chỉ)
Bình cũng như sắc nó
Hoặc lúc thợ gốm ấy
Dùng bùn đủ loại sắc
Đến khi nung đã thành
Mỗi cái tùy sắc bùn
Tên, tre thành cửa sổ
Từ sừng thành bầu đựng
Ruồi nhơ và mật thối
Thủy đều sinh ra trùng
Nên biết quả thế gian
Giống nhân, không giống nhân
Do nhân đã biến hoại
Nên mới sinh ra quả

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nơi làm thành cát bụi
Thể tánh không biến hoại
Do kẻ ngu ở đời
Sinh giả dối phân biệt
Tạo ra ta trong ta
Không có gì hơn ta
Với ý, ngã cũng không
Nhân tích tập cũng không
Cùng nhân gần nhất sinh
Chẳng cần có duyên thức
Cảnh giới của bậc Trí
Sức khéo léo sinh ra
Nhỏ sạch gai phiền não
Hàng phục ma, quyến thuộc
Tham ái thế gian hết
Như mật hay trị bệnh
Chư tiên do lòng tham
Lưu chuyển sinh các nẻo
Do huân tập lâu dài
Ví như rắn phùng mang
Lửa phiền não thiêu đốt
Lưu chuyển đường ác hiểm
Lìa tham liền giải thoát
Phải siêng tu quán hạnh.*

M

Phẩm 6: HƯỚNG VÀO A-LẠI-DA

Bấy giờ, Kim Cang Tạng
Bồ-tát Ma-ha-tát
Lại bảo các đại chúng:
Các nhân giả phải biết
Xưa, ta nhờ Phật lực
Gia trì, được diệu định
Thấy rõ câu-đê cõi
Tu hành định thế gian
Chư Phật cùng Phật tử
Trụ ở nơi thanh tịnh
Trong đó chỉ Mật nghiêm
Là an vui đệ nhất
Chư Phật ngồi hoa sen
Như cung điện tuyệt diệu
Ta liền từ định dậy
Hết lòng mà chiêm ngưỡng
Tự thấy nước Mật nghiêm
Chúng Phật tử vây quanh
Lại thấy tạng giải thoát
Trụ ở trong cung ấy
Thân lượng như lông tay
Sắc tướng thật sáng rạng
Như trăng rằm trên không
Như hoa A-hằng-tư
Tâm ta liền suy nghĩ
Việc khó nghĩ là gì?
Liền thấy ngay thân mình
Chính ở tại trong bụng
Ở trong đó thấy hết
Tất cả các thế gian
Liên hoa tạng Phật tử
Nhờ thần lực của Phật
Cũng đều thấy như vậy
Vui vẻ không nghĩ bàn
Thiên Trung Thiên tạo ra
Liền thấu oai thần lực
Đại chúng đều như vậy
Tốt hiếm có khó nghĩ.
Du-kỳ đủ thứ sắc
Là cảnh giới của Phật
Các nhân giả nên biết!
Xưa Phật là Bồ-tát
Từ nơi địa Hoan hỷ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đạt đến địa Ly cấu
Phát quang và Diệm tuệ
Nan thắng và Hiện tiền
Viễn hành với Bất động
Thiện tuệ, Pháp vân địa
Đạt được Đà-la-ni
Sinh các nghĩa vô tận
Các định Thủ-lăng-nghiêm
Và dùng ý thành thân
Tế tánh và khinh tánh
Đại tánh và ý lạc
Tôn quý và dục thọ...
Được tám tự tại ấy
Như, ứng liền hiển hiện
Vui chơi nơi Mật nghiêm
Gọi là Diệu quang minh
Công đức đều thành tựu
Trở lại được thanh tịnh
Hiện thành Đẳng chánh giác
Hóa thành Phật, Bồ-tát
Vô số sắc tượng đẹp
Tự nhiên biến khắp cả
Mà chuyển xe diệu pháp
Mau khiến các chúng sinh
Dùng trí đoạn các hoặc
Lợi lạc khắp các nẻo
Lại ở trong Mật nghiêm
Hoặc có các Đại sĩ
Thấy Phật hiện sắc thân
Tướng trang nghiêm tốt đẹp
Tự nhiên phát ánh sáng
Rực rỡ như đồng lửa
Ở tại cung Liên hoa
Cùng các người quán hạnh
Vui chơi định an lạc
Tam-ma-địa tự tại
Là nơi rất thù thắng
Hoặc thấy nơi đại thọ
Thân vua Khẩn-na-la
Hiện ra trăm ngàn ức
Vô số các biến hóa
Ánh sáng rực như trăng
Chiếu khắp các cõi nước
Hoặc thấy trời Đâu-suất
Vô lượng các Phật tử

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Thân như sắc đế thanh
Tướng công đức trang nghiêm
Đầu đội mũ Ma-ni
Ngôi cung điện tuyệt đẹp
Ánh sáng chiếu cùng khắp
Thông đạt Nhất thiết trí
Hoặc thấy đức Phổ Hiền
Có đủ oai lực lớn
Đạt đại Nhất thiết trí
Bốn Vô ngại, Biện tài
Thân tướng hiện ánh sáng
Tối thắng không ai bằng
Ở cung điện Mãn nguyệt
Cửa biển định Mật Nghiêm
Hiện hiện các sắc tướng
Hiện thánh đều khen ngợi
Vô lượng chúng, các trời
Cùng với Càn-thát-bà...
Minh tiên và quốc vương
Các quyến thuộc vây quanh
Hoặc thấy Tối thắng tử
Cùng các quán hạnh sư
Vắng lặng mà thiên định
Uy nghiêm nơi giấc ngủ
Xa lìa sự chậm chạp
Phụng hành lời Phật dạy
Cần khổ mà sạch nhẹ
Như ngoại đạo hiển bày
Lục dục và Phạm thiên
Hữu danh đến Thiệm-bộ
Trong đó mà hóa hiện
Có nhiều thứ ánh sáng
Bậc Thần thông điều ngự
Nổi rõ lên rực rỡ
Hoặc thấy Bậc Đạo Sư
Nhập thai hiện Đản sinh
Xuất gia tu thiên định
Cho đến Bát-niết-bàn
Trí Phật không nghĩ bàn
Tất cả đều trọn thành
Được tự tại vô úy
Người, trời đều nương về
Nhân giả nên biết rằng
Thể tánh của chư Phật
Trí tuệ không ai bằng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Chỉ Phật mới biết được
Như Thích-ca đã chứng
Thắng sư tử, loài người
Các người sẽ đạt được
Hãy tin, chớ hoài nghi
Tin chính là Phật thể
Chắc chắn được giải thoát
Hoặc làm chúa cõi trời
Và các vị Tiểu vương
Cho đến sinh Phạm cung
Mà làm Chuyển luân vương
Lại sánh Tạng liên hoa
Ở trong hội Phật ấy
Do liên hoa hóa sinh
Được sức lớn tinh tấn
Do đó hàng phục ma
Muốn nhân đó huân tập
Ý chí không khiếp nhược
Chứng thành pháp Nhất đạo
Kế thừa các việc Phật
Làm vua các cõi nước
Nếu muốn được làm Phật
Phải sạch Phật tánh đạo
Chứng tánh đã tịnh rồi
Chư Phật liền thọ ký
Du-già được giác ngộ
Không lâu sẽ thành Phật
Tất cả bậc tu hành
Đều nương tựa vào đó
Ví như mặt đất này
Là chỗ mọi vật nương
Như với bậc Diệu hạnh
Có thể trị các bệnh
Bậc Giác ngộ cũng vậy
Hay trừ bệnh giả dối
Được tâm vô phân biệt
Hiểu rõ, không lay động
Cảnh giới của trong ngoài
Rõ đạt đều do thức
Hãy xa lìa nơi ngã
Cũng lìa cả ngã sở
Không năng hại, sở hại
Đối với cả vật hại
Tất cả đều như vậy
Cảnh giới của ý thức

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đều nương A-lại-da
Phân biệt đối như vậy
Như ngọc cùng mặt trời
Tương cảm sinh ra lửa
Lửa này chẳng từ ngọc
Cũng chẳng từ mặt trời
Tâm ý thức cũng vậy
Căn, cảnh, ý hòa hợp
Hay sinh ra các tâm
Như biển nổi các sóng.
Tánh này chẳng giả tạo
Cũng chẳng phải ảo mộng
Chẳng giống các loại ấy
Do mê hoặc nắm giữ
Chẳng giống như lông rùa
Cũng chẳng giống sừng thỏ
Lại như sấm và chớp
Chấn động sinh ra lửa
Lửa này chẳng do nước
Chỉ có vì sấm chớp
Ý, không từ định biết
Lửa này theo nơi sinh
Như lửa theo nước sinh
Tạo ra các đồ gốm
Dục và các tâm pháp
Với tâm mà cộng sinh
Tánh hòa hợp không định
Nên biết phải như vậy
Tâm cảnh không nghĩ bàn
Bị Mật nghiêm thấy biết
Tàng thức của hữu tình
Câu sinh từ vô thủy
Như Niết-bàn hư không
Tánh trạch diệt vô vi
Xa lìa khỏi ba cõi
Thanh tịnh thường tròn đầy
Như trăng có tròn khuyết
Hiện rõ các cõi nước
Xoay vần thể là một
Tánh nó không tăng giảm
Kẻ ngu bị phân biệt
Thấy trăng có đầy vơi
Qua lại khắp bốn châu
Kỳ thật không tròn khuyết
Tạng thức vốn như vậy

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Hiện khắp cõi hữu tình
Thể tánh không tăng giảm
Tròn sạch thường chiếu sáng
Kẻ ngu vọng phân biệt
Đối với thức Lại-da
Cho là có tăng giảm
Phải nên biết như vậy.
Nếu đối với thức này
Mà chân chánh biết rõ
Liên đạt được vô lậu
Chuyển y, sự sai biệt
Đó là pháp sai biệt
Đạt được, rất là khó
Tạng thức cũng như vậy
Cùng bảy thức đồng chuyển
Vì tương ứng huân tập
Thể tánh vốn không nhiễm
Giống như cây trên sông
Theo nước mà trôi nổi
Song cây cùng với nước
Thể tướng đều sai khác
Tạng thức cũng như vậy
Các thức tập khí đủ
Tánh luôn luôn thanh tịnh
Không bị nó tạo nghiệp
Thanh tịnh và tạp nhiễm
Đều nương A-lại-da
Bậc Thánh vui tại pháp
Cảnh giới của định tâm
Người, trời và các nẻo
Tất cả các cõi Phật
Đó là pháp tịnh nhiễm
Như Lai tạng là nhân
Do giác ngộ thành Phật
Là chủng tánh các thừa
Tất cả các chúng sinh
Có đủ các oai lực
Các công đức tự tại
Các tốt đẹp thù thắng
Cho đến nơi hiểm ác
Thượng, trung, hạ sai khác
Lại-da mãi ở trong
Luôn làm chỗ nương tựa
Đều do các hữu tình
Quả, từ vô thủy đến

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Do các nghiệp tập khí
Làm cho tự tăng trưởng
Cũng lại từ tăng trưởng
Với bảy thức còn lại
Do vậy kẻ ngu si
Chấp cho là nội ngã
Năng tác, ngã sở y
Luân hồi nơi sinh tử
Ý thức ở trong thân
Nhanh chóng như gió chuyển
Bị gió nghiệp chuyển động
Lan khắp nơi các căn
Thường cùng đủ bảy thức
Lưu chuyển như cơn sóng
Vi trần và thắng tánh
Tự tại và thời, phương
Đều là tịnh Lại-da
Ở trong vọng phân biệt
Lại-da do nghiệp lực
Và lấy ái làm nhân
Thành tựu các thế gian
Có vô số phẩm loại
Kẻ ngu mãi không rõ
Chấp là có kẻ làm
Thể tướng của thức này
Vi tế rất khó biết
Chưa thấy được chân thật
Tâm mê không thể hiểu
Thường với căn, cảnh, ý
Mà sinh đắm nơi ái
Kim Cang Tạng nói:
Các Phật tử không sợ
Thể Lại-da là vậy
Vì sao không thấy nghe
Chỗ nương tựa các thân
Tánh tịnh luôn không nhiễm
Đầy đủ ba mươi hai
Tướng Phật và Luân vương
Biến khắp trong ba cõi
Hiện ra đủ thứ sắc
Giống như trăng tròn sáng
Các ngôi sao vây quanh
Tạng thức cùng các thức
Trụ thân cũng như vậy
Như các trời cõi Dục

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Có Thiên nữ vây quanh
Rực sáng cung điện báu
Tạng thức cũng như vậy
Như các thần sông, biển
Tự tại ở trong nước
Tạng thức ở thế gian
Nên biết, cũng như vậy.
Như rồng nương nước trời
Như trăm sông đổ biển
Như cây vua nương đất
Hiện tâm cũng như vậy
Mặt trời ở cung điện
Xoay quang núi Diệu cao
Chư Thiên đều kính lễ
Phật địa, tâm cũng vậy.
Mười thứ trong các Địa
Tu hành tất cả hạnh
Ở trong thân Bồ-tát
Hiện rõ nơi pháp lớn
Lợi ích và an vui
Như Lai luôn khen ngợi
Tùng địa vị thanh tịnh
Nên gọi là Phật tử
Ở trong thân Bồ-tát
Đó chính là Bồ-tát
Phật và các Bồ-tát
Đều gọi là Lại-da
Phật và Tối thắng tử
Đã và đang thọ ký
A-lại-da rộng lớn
Sẽ thành Đẳng chánh giác
Chính thể Lại-da này
Bậc Mật nghiêm hay thấy
Nhờ Du-kỳ tối thắng
Nên tương ứng diệu định
Chư Phật và Duyên giác
Thanh văn và ngoại đạo
Người chứng lý vô úy
Quán sát nhờ thức này
Vô số các thức cảnh
Đều từ tâm biến ra
Bình, áo và các vật
Tánh như vậy, đều không
Đều nương A-lại-da
Cái thấy đều mê hoặc

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nghĩa là dùng huân tập
Đối sinh năng, sở thủ
Thể chẳng, như ảo thuật
Chẳng quáng năng, lông tròn
Chẳng sinh, chẳng không sinh
Không tánh, không xa lìa
Có, không, đều không tánh
Dài ngắn cũng như vậy.
Kẻ trí quán việc giả
Thấy đều do ảo thuật
Chưa từng có một vật
Đồng khởi lên với huyễn
Hữu tình đã phân biệt
Như huyễn mà vẫn thấy
Tướng quáng năng, lông tròn
Cả hai không thể có
Lìa một, không có hai
Không đời trước, đời này
Đều do thức biến khác
Không giả, không giả tên
Các tánh không nắm bắt
Là giả, giả làm ra
Kẻ thế gian mê hoặc
Tâm đó không tự tại
Đối nói có thể giả
Giả thành đủ các vật
Chuyển động và qua lại
Tuy có nhưng không thật
Như sắp gặp nam châm
Bị hút nên di chuyển
Tạng thức cũng như vậy
Tùy theo loại phân biệt
Tất cả các thế gian
Không nơi nào không có
Mặt trời, ngọc Ma-ni
Không suy nghĩ, phân biệt
Thức này biến khắp cõi
Thấy nó là lưu chuyển
Không chết cũng không sống
Pháp vốn chẳng lưu chuyển
Như mộng thấy sinh tử
Giác ngộ liền giải thoát
Đó chính là chư Phật
Giáo lý bậc tối thắng
Suy nghĩ tất cả pháp*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Như cân, như gương sáng
Chiếu rõ như đèn sáng
Thử nghiệm như vàng đá
Chánh đạo như tướng tiêu
Xa lìa sự mất dứt
Bậc tu tập thẳng định
Đều nhờ nhân thanh tịnh
Khiến lìa các tạp nhiễm
Chuyển y mà hiện rõ.*

